

Belföldi hírek

1981. február 21. s z o m b a t

bb. 1. e m b a r g ó! február 21-én, szombaton 18.30 óráig!

a központi statisztikai hivatal jelentése a népgazdaság fejlődéséről az v. ötéves tervidőszakban

i/sl/pp/rj kz

1981. február 21.

a gazdaságpolitika az v. ötéves terv időszakára, mint legfontosabb feladatot, a társadalmi termelés hatékonyságának gyorsított növelését, a népgazdaság külső és belső egyensúlyi helyzetének javítását jelölte meg. ezt a világpiacon a hetvenes évek elején kialakult és tartósan bizonyuló árányváltások, valamint az intenzív gazdasági fejlődésre való áttérés követelményei indokolták.

a tervidőszak első éveiben a termelés és a felhasználás viszonylag gyors ütemben emelkedett. különösen erőteljesen nőtt 1977-1978-ban a felhalmozás, amely 1978-ban elérte a belföldi felhasználás 30 százalékát. a gazdasági szabályozók ezekben az években nem segítettek kielégítően az intenzív fejlődést, a változó külső és belső feltételekhez való rugalmas alkalmazkodást. a belföldi felhasználás gyors növekedése a gazdaság egyensúlyának, elsősorban a külső egyensulynak a romlásával járt. ez szükségessé tette olyan intézkedések bevezetését, amelyek hatékonyabban segítik elő a fő gazdaságpolitikai célok megvalósítását.

az 1979. és 1980. évi tervek a gazdasági egyensúly, mindenekelőtt a külső egyensúly javításának adtak elsőbbséget, annak alakulásától tették függővé a növekedés ütemét és az elosztási arányokat. ezek a tervek a lakosság életszínvonalának megőrzését, az életkörülmények javítását jelölték

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 1. folyt./rj

meg másik fő feladatnak, e két követelményhez igazították hozzá a gazdasági szabályozókat, korszerűsítették a gazdaságirányítást és erősítették ezen belül a normativitást, a bevezetett új termelői ármechanizmus célja, hogy jobban tájékoztassa a gazdálkodó szervezeteket a nemzetközi versenyképesség feltételeiről, az export és import gazdaságosságáról.

1979-1980-ban a tervekben meghatározott fő gazdaságpolitikai célok megvalósultak, a behozatali többlet mindkét évben számottevően mérséklődött, a külkereskedelmi mérleg mind 1979-ben, mind 1980-ban a tervezettnél kedvezőbben alakult, javult a külgazdasági munka hatékonysága, az export gazdaságossága, a kivitel vállalatonként és termékenként differenciáltan változott, egyes áruk exportjának jelentős növekedése mellett több kedvezőtlen jövedelmezőségű termék kivitele csökkent, vagy megszűnt, az újabb jelentős világpiaci áremelkedés ellenére a cserearányok dollár elszámolásokban nem romlottak.

Javult az összhang a termelés és a felhasználás között, nagyrészt a belföldi felhasználás csökkenése következtében, a csökkenés a felhalmozás tételeinél következett be. eredményesek voltak az indokolatlanul nagy készletfelhalmozás csökkentésére, valamint a beruházások tervezett keretek között tartására hozott intézkedések, kevesebb új beruházást kezdtek el és az eszközöket a folyamatban lévő beruházásokra összpontosították, mindezek eredményeként a felhalmozás aránya a belföldi felhasználáson belül 1980-ban 22 százalékkal mérséklődött.

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 2. folyt./rj

kedvező irányu változás kezdődött a munkaerőgazdálkodásban, a munkaerő hatékonyabb kihasználásában, javult az összhang a munkahelyek száma és a rendelkezésre álló munkaerő létszáma között, egyes esetekben sor került a korszerű munkaszervezés folytán felszabaduló munkaerő átcsoportosítására.

az életszínvonal megőrzésére vonatkozó célkitűzés is megvalósult, a vásárlóerő és az árualap összességében egyensúlyban volt, a lakosság fogyasztása 1979-1980-ban szerény mértékben tovább emelkedett, az életkörülményeket javította a lakásállomány növekedése, a lakosság ellátását szolgáló intézmények bővítése, nőttek a lakosság megtakarításai, a takarékbetétállomány 1980. év végén 145 milliárd forint volt, 64 milliárd forinttal több, mint 1975. végén.

fejlődött a termelés műszaki-tudományos bázisa, tudományos kutatásra öt év alatt több mint 90 milliárd forintot fordítottak, évente átlagosan a nemzeti jövedelem 3,6 százalékát.

a fő gazdaságpolitikai célok a termelés és a nemzeti jövedelem előirányozottnál mérsékeltebb növekedése mellett valósultak meg, a nemzeti jövedelem 1980-ban 584 milliárd forint volt, 17 százalékkal több az 1975. évinél.

a termelés és felhasználás 1980. évi színvonala, a tervidőszak folyamán szükségessé vált döntések következtében nem érte el az ötéves tervben eredetileg előirányozottat, az v. ötéves tervidőszak egésze azonban, összehasonlítva a iv. ötéves tervidőszakkal, mind a termelés, mind a felhasználás számottevő növekedését mutatja.

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 3. folyt./rj

a gazdaság főbb mutatói az v. ötéves tervidőszakban

	1980. év	1975. év	1976-1980. évek
	százalékában terv	százalékában tény	1971-1975. évek százalékában
nemzeti jövedelem	130-132	117	127
nemzeti jövedelem belföldi felhasználása	123-125	109	123
ipari termelés	133-135	118	129
építési-szerelési tevékenység	130-133	110	125
mezőgazdasági ter- mékek termelése egy lakosra jutó reáljövedelem	116-118a/	112	115
a lakosság összes fogyasztása	118-120	108	117
	121-123	113,5	120
	1976-1980. években összesen		
	terv	tény	
szocialista szervek beruházása, milliárd ft	870	924	135
lakásépítés, 1000 db	430-440	453	103

a/ 1976-1980. évek az előző öt év százalékában.

ipar

az ipari termelés 1980-ban 18 százalékkal több volt az öt évvel azelőttinél. a szocialista iparban foglalkoztatottak száma folyamatosan csökkent és 1980-ban 89 000 fővel, 5.4 százalékkal kevesebb volt mint 1975-ben. az egy foglalkoztatottra jutó termelés öt év alatt 25 százalékkal emelkedett.

a termelés szerkezetével foglalkozó határozat előírta, hogy a szelektív fejlesztés során a hazai adottságoknak megfelelő, versenyképesen termelő ágazatok számottevően fejlődjenek,
/folyt. köv./

-4-

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 4. folyt./rj

ugyanakkor egyes korszerűtlen, vagy kevésbé gazdaságosan elő-
állítható termékcsoportok, gyártási ágak termelését indokolt
esetben meg kell szüntetni. az ipari termelési szerkezetének
átalakítása differenciált fejlődéssel járt, mind az ágazatok,
mind a vállalatok, mind pedig a termékek tekintetében. az
ipar fő ágazatai közül öt év alatt a vegyipar és a villamos-
energia ipar növelte legnagyobb mértékben termelését. meghalad-
ta az átlagot az építőanyagipar termelésének növekedése is. a
gépipar és az élelmiszeripar termelése az ipari átlaghoz ha-
sonló mértékben nőtt. a bányászat, a kohászat és a könnyűipar
termelése mérsékelten emelkedett.

a szocialista ipar termelése ágazatonként

	1980. évi termelés a termelés szerkeze- az 1975. évi száza- lékában		te
	1975	1975	1980
bányászat	105	4,2	3,7
villamosenergia ipar	132	3,1	3,5
kohászat	108	10,0	9,1
gépipar	118	27,0	26,8
építőanyagipar	123	3,1	3,2
vegyipar	139	14,5	17,1
könnyűipar	111	17,4	16,3
egyéb ipar	124	1,6	1,6
élelmiszeripar	117	19,1	18,7
szocialista ipar összesen	118	100,0	100,0

az ipari termékek értékesítése öt év alatt 18 százalékkal
nőtt. az értékesítés összetétele a célkitűzéseknek megfelelően
változott. az exportra kerülő termékek volumene 45 százalékkal,
a nagy- és kiskereskedelemnek eladott termékmennyiség 16 száza-
lékkal, a beruházási célú értékesítés 26 százalékkal nőtt.

/folyt. köv./

-5-

v

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 5. folyt./rj

1980-ban a népgazdaság energiafelhasználása - fűtőértékben - 20 százalékkal haladta meg az 1975. évét. ez a növekedés az első három évben következett be, 1979-1980. években a jobb energiagazdálkodás eredményeként az energiafelhasználás nem változott. a hazai földgáztermelés 18 százalékos növekedése mellett nagymértékben fokozódott az import, amit főleg a kgst országok közös beruházásában épült orenburgi gázvezeték üzembeállítására tett lehetővé. az energiahordozó források között a földgáz aránya az 1975. évi 19,3 százalékról 1980-ban 27 százalékra nőtt, a kőolajé 38,2 százalékról 35,1 százalékra csökkent. a széntermelés valamelyest nőtt, átlagos fűtőértéke csökkent. a villamosenergia termelés 17 százalékkal, a behozatal 82 százalékkal emelkedett. az import aránya a rendelkezésre álló villamosenergián belül 1980-ban elérte a 23,9 százalékot. a villamosenergia behozatal bővülését lehetővé tette, hogy megépült a kgst tagországok közös beruházásában 750 kv-os távvezeték.

a nyersacél-termelés kismértékben haladta meg az 1975. évit. a vaskohászatban a tervidőszak folyamán elsősorban a hengerdei kapacitás bővült, a hengerelt acél termelése nőtt. a magasabb feldolgozottságú másod- és harmadtermékek aránya nem emelkedett.

a bauxit, a timföld és a kohóaluminium-termelés mérsékelt növekedése mellett az aluminium-félgyártmányok termelése 14 százalékkal nőtt. a termelés összetétele korszerűsödött: a keresett aluminiumfólia termelés megkétszereződött és dinamikusán nőtt az aluminiumtárcsa előállítására is.

a gépiparon belül a viszonylag kisebb anyag- és energiaigényű hirtetés- és vákuumtechnikai ipar, valamint a műszeripar

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 6. folyt./rj

növelte legnagyobb mértékben termelését, öt év alatt 46, ill. 40 százalékkal. meghaladta az átlagos ütemet a villamosgépipar termelésének növekedése is. a gép- és gépi berendezés ipar termelése mérsékelten nőtt, a fémtömegcikkipar a tervidőszak végén kevesebbet termelt, mint öt évvel azelőtt.

az ipari termelés szerkezetének korszerűsödését jelzik a következő adatok: a közúti járműipar termékei közül autóbuzsból 1980-ban 12 400 darabot termeltek, 15,5 százalékkal többet az 1975. évinél. a szerszámgépipari termékek közül az átlagosnál gyorsabban nőtt a korszerű nagyteljesítményű számjegyvezérlésű gépek gyártása. a mezőgazdasági gépgyártáson belül az állattenyésztő és terménybetakarító gépek termelése nőtt. dinamikusán emelkedett a félvezető eszközök és a villamos fényforrások termelése, az elektroncsövek gyártása mérséklődött. a tervidőszakban gyors volt a számítástechnikai eszközök gyártásának növekedése. lényegesen fokozódott az orvosi műszergyártás, a távbeszélő-központok, az átviteltechnikai berendezések termelése. a gépipari tartós fogyasztási cikkek közül előtérbe került a színes televízió, a magnetofon, a mosógép - köztük az automata mosógép - termelése. a hűtőszekrények típusai korszerűsödtek, ezek jelentős részét exportálták.

a tervidőszak folyamán több gazdaságtalanul előállítható gépipari termék termelése megszűnt, illetve mérséklődött. megszűnt pl. a motorkerékpárgyártás, lényegesen csökkent a porszívó, a vasúti személy- és teherkocsi, a traktor, a tehergépkocsi-termelés, egyes elavult szerszámgépek gyártása.

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal.. 7. folyt./rj

a műtrágyatermelés - hatóanyagban - öt év alatt 48 százalékkal nőtt, a korszerűbb, összetett műtrágyák aránya az 1975. évi 18,3 százalékról 1980-ban 34,9 százalékra emelkedett. jelentősen, 69 százalékkal bővült a növényvédőszer termelése. a műanyagtermelés 2,6-szeresre nőtt, az olefintermékek - éti- lén és propilén - termelése 1975 óta megkétszereződött. a vegyi szálak termelésén belül dinamikusán nőtt a szintetikus szál termelése. a gyógyszeripar termelése 1980-ban 54 százalékkal haladta meg az 1975. évit.

a cserétermelés 1975-höz képest 24 százalékkal nőtt és 1980-ban 4,7 millió tonna volt. a téglatermelés öt év alatt 6 százalékkal bővült, kisméretű falazótéglából időnként hiány mutatkozott, az építési technológiák változásának hatására mérséklődött a cserép, a mozaik és cementlap, nem változott a mésztermelés. az átlagosnál gyorsabban nőtt az azbesztcement tetőfedőlemezek, a vasbeton födémgerendák termelése. a tervidőszak végén falburkolócsempéből csaknem kétszer annyit, huzott síküvegtől 70 százalékkal többet gyártottak, mint 1975-ben. az építőanyagipari kapacitások és termelés bővülése lehetővé tette több építőanyag behozatalának mérséklését.

a ruházati ipar a tervidőszakban a belföldi szükségleteket mennyiségben alapjában kielégítette, választékban - a javulás ellenére - voltak hiányok. a pamutszövet termelés a tervidőszak második felében csökkent, összetétele a jobb minőségű áruk irányába tolódott el. a szövött termékekkel szemben nőtt a kötött kelme, hasított fólia szövet, az értékesebb műbőrök aránya. számottevően bővült a kötött, valamint a bőr felsőruhák gyártása. a bőr-, szőrme- és cipőipar termelése a tervidőszak első három évében mérsékelten nőtt, 1979-ben és 1980-ban csökkent. az ágazat

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal.. 8. folyt./rj

termékszerkezete korszerűsödött, az árban és minőségben megfelelő választékot azonban nem mindig tudta biztosítani.

az élelmiszeriparon belül jelentősen bővült a hufeldolgozó kapacitás. ennek eredményeként fokozódott a szalámi, dobozos sonka és huskonzerv-termelés, e termékek nagy hányadát exportálták. a hazai fogyasztók számára - főleg az 1979. évi áremelések után - az igényeknek megfelelően bővült az olcsóbb huskésztítmények gyártása is. dinamikusán nőtt a gyorsfagyasztott gyümölcs és fűzelékkonzerv termelés. a napraforgó olaj termelés 2,6-szeresre emelkedett.

Építőipar

az építési-szerelési munkák 1980. évi volumene 10 százalékkal volt nagyobb az 1975. évinél, az építési igények és az építőipari kapacitások összhangja az utóbbi években javult. a kereslet mérséklődött, a feszültségek enyhültek, amiben szerepe volt az építőipari kapacitások bővülésének, a beruházások mérsékeltebb növekedésének, ill. csökkenésének, valamint az építőipari árak és a költségek emelkedésének.

az építőipari termelés kb. 60 százalékát a kivitelező építőipar adta. e szervezetek géppálmányának teljesítőképessége öt év alatt több mint 40 százalékkal nőtt. a felhasznált anyagok összetétele korszerűsödött. a géresítés lehetővé tette, hogy a kivitelezők feladataikat 1980-ban 6 százalékkal kisebb létszámmal oldják meg, mint öt évvel korábban. javult az építkezések szervezetsége.

/folyt.köv./

abb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 9. folyt./rj

mezőgazdaság-erdőgazdálkodás

a mezőgazdasági termékek termelése öt év alatt összesen 15 százalékkal nőtt az előző öt évhez viszonyítva, az állami gazdaságok és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek közös gazdaságai együttesen 20 százalékkal, a háztáji és kisegítő gazdaságok 8 százalékkal növelték termelésüket, a tervidőszakban két olyan év volt - 1976 és 1979 - amikor a növénytermelés és ennek hatására az egész mezőgazdasági termelés csökkent az előző évihez képest, a növénytermelés mennyisége öt év alatt 11 százalékkal, az állattenyésztés termelése 20 százalékkal nőtt.

a termelés növekedése a tervidőszakban a mezőgazdasági terület csökkenése mellett következett be. Legnagyobb mértékben, 241 ezer hektárral a szántóterület csökkent, de a gyümölcsös és szőlőterület is kisebb az öt évvel ezelőttinél, a kert, valamint a rét és legelő terület nőtt, a mezőgazdasági munkaerő csökkenése az V. ötéves tervidőszakban mérsékeltebb volt, mint a korábbi években, az utóbbi két évben a foglalkoztatottak száma a nagyüzemekben kismértékben emelkedett, az elmúlt öt évben számottevően bővült a mezőgazdaság technikai bázisa, az összes gépi vonóerő 1980-ban mintegy 30 százalékkal haladta meg az 1975. év végénét, öt év alatt több mint 2 millió tonna termény elhelyezésére alkalmas gabonasiló és magtár épült, 1980-ban 1.4 millió tonna műtrágyát használtak fel, valamivel kevesebbet, mint 1975-ben, a műtrágyák hasznosítása azonban hatékonyabb volt, ezt a növénytermelés eredményeinek javulása jelzi.

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 10. folyt./rj

az V. ötéves tervidőszakban évi átlagban 12,5 millió tonna gabona termelt, 11 százalékkal több, mint 1971-1975. években, a buza évi átlagos termésmennyisége 5,2 millió tonna, a kukoricáé 6,3 millió tonna volt, 20, ill. 7 százalékkal több, mint az előző öt évben, a termésmennyiség növekedése a hozamok emelkedéséből adódott, a vetésterület csökkent az előző öt évhez képest, a buza hektáronkénti hozama öt év átlagában 4 060 kg, a kukoricáé 4 860 kg volt, mintegy 700-700 kg-mal nagyobb az előző öt évinél.

a burgonya és friss zöldség ellátás javítása érdekében a tervidőszak folyamán, a termelés ösztönzését szolgáló intézkedések hatására, a zöldségtermés 1977-ben, a burgonyatermés 1978-ban kiemelkedően nőtt, a nagy terméssel együttjáró értékesítési nehézségek, tárolási veszteség, stb. miatt a burgonyatermés az utóbbi két évben visszaesett.

a cukorrépa vetésterülete öt év átlagában 26 százalékkal, a betakarított cukorrépa mennyisége 28 százalékkal emelkedett, a tervidőszak folyamán gyors ütemben fokozódott a napraforgó termelés, 1980-ban a vetésterület mintegy kétszerese, a termésmennyiség háromszorosa volt az 1975. évinek.

a gyümölcs- és a szőlő termésmennyisége, jelentős évenkénti ingadozás mellett, kismértékben emelkedett.

az állatállományon belül a szarvasmarhaállomány a tervidőszak folyamán alig változott, az 1980. év végén meghaladta az 1,9 millió darabot, az állomány a nagyüzemekben gyarapodott, a kistermelőknél csökkent, a sertésállomány öt év alatt tovább növekedett és megszűnt a kistermelők sertésállományának ciklusos hullámzása, az 1980. év végi sertésállomány 8.3 millió darab volt.

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 11. folyt./rj

20 százalékkal több az öt évvel korábbinál, a juhállomány nagy mértékben, mintegy 1 millió darabbal nőtt és 1980. végén meghaladta a 3 milliót, a baromfiállomány az ötéves terv minden évében több volt, mint 1975-ben, az összes vágóállat termelés az 1976. évi csökkenés után évről-évre emelkedett, és az utóbbi három évben - élsúlyban - meghaladta a 2 millió tonnát, a vágóállattermelés kb. 56 százalékát a tervidőszakban a vágósertés termelés adta, a vágómarha termelés aránya csökkent és az időszak végén 17 százalék volt, a vágóbaromfi termelés aránya emelkedett, 1980. végén meghaladta a 20 százalékot, a tejtermelés mintegy 40 százalékkal nőtt, a növekedés a hozamok emelkedéséből adódott, a tojástermelés - nagyrészt a gazdaságtalan export csökkentésének hatására - az utóbbi két évben mérséklődött.

a mezőgazdaság a lakosság ételmiszerfogyasztásának megfelelő biztosítása mellett jelentős árumennyiséget adott exportra.

az v. ötéves tervidőszakban 48.000 hektár új erdőt telepítettek, az erdőterület elérte az 1,6 millió hektárt, az ország területének 17 százalékát.

az összes fakitermelés 1980-ban 7,5 millió m³ volt, 13 százalékkal több az 1975. évinél.

vizgazdálkodás

a tervidőszakban a közüzemi vízművek napi átlagos termelési kapacitása 1 millió m³-rel nőtt és kb 7 000 km ivóvízhálózatot helyeztek üzembe, 1980-ban a lakosság 75 százaléka részesült közműves vízellátásban, öt évvel korábban ez az arány 66 százalék volt, 1980 végéig további 190 közegészségügyileg veszélyeztetett település ivóvízellátása megoldódott.

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 12. folyt./rj

a szennyvizzisztító telepek és a csatornahálózat jelentősen bővült, a szennyvizzisztító kapacitáson belül a mechanikai és a biológiai tisztító kapacitás több mint kétszeresére növekedett, csatornázott településen a tervidőszak végén a lakosság 37 százaléka élt.

fejlődött az árvízmentesítés hatékonysága, a védekezési szervezet és eszközök színvonala.

szállítás - hírközlés

a közlekedési vállalatok 1980-ban 388 millió tonna árut szállítottak, 12 százalékkal többet az 1975. évinél, a szállítási távolságot is figyelembe véve az árutonnikilométer teljesítmény 22 százalékkal, ezen belül vasuton 4 százalékkal, közuton 38 százalékkal, vízi uton 88 százalékkal, csővezetéken 50 százalékkal nőtt, a vasut aránya az áruszállításban mérséklődött, az 1980. évi teljesítménynek 57 százalékát adta, a közlekedési vállalatok teljesítményének több, mint fele a nemzetközi forgalomhoz kapcsolódott, ami öt év alatt 31 százalékkal nőtt, a belföldi forgalom 11 százalékkal bővült.

1980-ban a távolsági tömegközlekedés járművein 1 187 millió utast szállítottak, 7 százalékkal többet, mint öt évvel korábban, csökkent a vasuton és a helyiérdekű vasuton utazók száma, az autóbuzson utazóké tovább nőtt, a távolsági tömegközlekedés utasforgalmából 1980-ban - utaskilométer alapján - a vasuti közlekedés és az autóbuzs közlekedés aránya nagyjából azonos volt.

a helyi tömegközlekedésben 1980-ban közel 2 600 millió utast szállítottak, 11 százalékkal többet, mint 1975-ben, a budapesti tömegközlekedés utasforgalma öt év alatt összességében kissé csökkent, és összetétele is változott: a metró utazók száma

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal.. 13. folyt./rj

63 százalékkal, az autóbusszon utazóké 2 százalékkal nőtt, a vilamoson utazók száma 19 százalékkal csökkent. a vidéki települések tömegközlekedésének utasforgalma öt év alatt 33 százalékkal nőtt.

a tervidőszakban 1 722 km-en végeztek vasuti pályakorszerűsítést, 314 km-en vonalvillamosítást. a korszerű vontatás aránya 96 százalékra emelkedett. több nagy forgalmu csomópont és határállomás fejlesztésére is sor került.

a közúti közlekedési vállalatok teherszállító gépjárműállománya öt év alatt 7 százalékkal nőtt. az autóbusszállomány bővülése révén javultak az utazás feltételei. a villamos-kocsi állomány csökkent, a trolibusz állomány jelentősen nőtt. budapesten a metró hálózat 8,5 km-rel hosszabbodott.

bővült a rádió és televízió adóhálózata. jelenleg a kossuth rádió műsora az ország területének 97 százalékán, a petőfi rádióé 80 százalékán, a iii. műsor mono adásban 84 százalékán, sztereo adásban 52 százalékán hallható megfelelő minőségben. a tv i. műsor az ország területének 91 százalékán, a tv ii. műsor pedig 54 százalékán élvezhető. a bekapcsolt távbeszélő fő- és mellékállomások száma 213 ezer darabbal /20 százalékkal/ nőtt a tervidőszak folyamán. a postaszolgálat fejlesztésére automata levélfeldolgozó gépsort helyeztek üzembe.

külkereskedelem

1980-ban a behozott áruk mennyisége 21 százalékkal, a kivitt áruké 40 százalékkal volt több az 1975. évinél. 1977-1978-ban a behozatal, elsősorban a nem rubel elszámolásu import volumene erőteljesen emelkedett és meghaladta a kivitel növekedési ütemét, a külkereskedelmi forgalom egyenlege nagymértékben romlott. a külgazdasági egyensúly javítására hozott intézkedések eredményeként

/folyt.köv./

-14-

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal.. 14. folyt./rj

1979-ben és 1980-ban a behozatal mérséklődött, a kivitel nőtt, a behozatali többlet jelentősen csökkent.

a tervidőszak folyamán folytatódott a kgst országokkal a tervszerű együttműködés. a műszaki-tudományos kapcsolatok kedvezően fejlődtek, hazánk több közös beruházás megvalósításában vett részt, amelyeknek nagy szerepe volt az ország kiegyensúlyozott energiaellátásában. az áruforgalomban nőtt a szaksított termékek aránya. 1980-ban a kgst országokba irányuló gépipari export majdnem felét szakosítási és kooperációs megállapodások alapján szállított termékek tették ki. a külkereskedelmi forgalomnak 1980-ban több mint felét a szocialista országokkal bonyolítottuk le. legnagyobb külkereskedelmi partnerünk, a szovjetunió aránya megközelítette az összes forgalom 30 százalékát.

a tervidőszakban a behozatal közel fele a termeléshez szükséges anyagokból, félkésztermékekből és alkatrészekből, több mint 10 százaléka energiahordozókból állt. 1980-ban az anyagok, félkésztermékek és alkatrészek behozatalának volumene az 1975. évinél 21 százalékkal több volt. energiahordozókból öt év alatt 23 százalékkal nőtt az import. az ipari késztermékek aránya a behozatalban mintegy 30 százalék volt, importjuk öt év alatt 24 százalékkal emelkedett. az ipari késztermékek és az energiahordozók 62-70 százalékát rubel viszonylatból vásároltuk.

az v. ötéves tervidőszakban az anyagok, félkésztermékek és alkatrészek, valamint a gépek, berendezések és szállítóeszközök kivitele nőtt a legdinamikusabban, 57 ill. 39 százalékkal. a fogyasztási iparcikkek, valamint a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitele 28, illetve 26 százalékkal bővült.

/folyt.köv./

-15-

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal.. 15. folyt./rj

a gépipari termékek közül jelentősen fokozódott az autóbusz, a közúti járműmotor, az izzólámpa, az orvosi röntgen, a magnetofon, a hűtőszekrény, stb. kivitele. az élelmiszeripari alapanyagok és termékek kivitelén belül többek között a vágósertés, a nyers hus, a baromfi, a főzelék- és paradicsomkonzerv, a napraforgó mag és olaj exportja növekedett nagy mértékben.

beruházás

a tervidőszakban megvalósított beruházások volumene mintegy 35 százalékkal haladta meg az 1971-1975. éveket. a szocialista szervek beruházásainak 45 százalékát állami, 55 százalékát vállalati döntésű beruházásként valósították meg.

az ötéves tervidőszak elején a beruházási tevékenység élénk volt. az egyensúly javítása és a beruházási feszültségek csökkentése érdekében az 1979-1980. évi tervek korlátozták a felhalmozást, ezen belül a beruházásokat. az utóbbi két évben a folyamatban lévő beruházások száma és költségvetési összege egyaránt csökkent.

a tervidőszakban a termelés fejlesztését és korszerűsítését új beruházások, rekonstrukciók, bővítések szolgálták. befejeződött többek között a tiszai hőerőmű, a béaláp-falvi cementgyár, az ózdi kohászati üzemekben a kohómű oxigén-intenzifikálása, a folyamatos acélöntőmű, valamint a rud- és dróthengermű fejlesztése. a vegyipar kapacitását növelte a tvk polipropilén és a bvk új pvc gyára. befejeződött a dunaujvárosi hullámpapír vertikum, a szikra lapnyomda. az élelmiszerfeldolgozás fejlesztésére husüzemek, kombinátok épültek, bővült a szegedi szalámigyár, elkészült a hajdusági cukorgyár, a martfői növény-

/folyt. köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal.. 16. folyt./rj

olaj gyár. a közlekedés és hírközlés fejlesztése érdekében folytatódott az autópálya építés, elkészült az Interszputnyik földi követő állomás, a 2000 kw-os középhullámu adó. budapesti és vidéken több új áruházat, bevásárlóközpontot adtak át. használatba vették a kerepestarcsai, a délpesti, a kecskeméti megyei kórházat.

a beruházások eredményeként a népgazdaság állóeszköz-állománya öt év alatt mintegy 30 százalékkal növekedett.

népesség, népmozgalom, foglalkoztatottság

1981. január 1-én az ország népessége 10 713 000 fő volt, 150 ezerrel több az 1976. január 1-inél. a népesség számának növekedése az v. ötéves terv folyamán lassult. az elveszültek száma a szülőképes korú nők számának alakulásával és egyéb tényezőkkel összefüggésben csökkent és 1980-ban ezer lakosra számítva 13,9 volt. a halálozások száma, elsősorban az idősebb korosztályok növekvő aránya miatt, az elmúlt öt évben emelkedett és 1980-ban, ezer lakosra számítva 13,6 -et tett ki. a csecsemőhalandóság évről-évre márséklődött és 1980-ban ezer élveszülettre 23 egy éven aluli haláleset jutott, az 1975. évi 33-mal szemben.

1981. január 1-én a népesség 47 százaléka, 5 050 000 fő volt aktív kereső. számuk öt év alatt 43 ezer fővel, 0,8 százalékkal mérséklődött. az iparban és az építőiparban dolgozók aránya jelentősen, a mezőgazdaságban dolgozóké kisebb mértékben csökkent, a többi ágazat, főleg a nem anyagi ágak, az aktív keresők nagyobb hányadát foglalkoztatták a tervidőszak végén, mint öt évvel korábban.

/folyt. köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 17. folyt./rj

a lakosság jövedelme és fogyasztása

a tervidőszakban a lakosság jövedelme és fogyasztása tovább emelkedett. a munkások és alkalmazottak egy keresőre jutó havi átlagkeresetének és az áremelésekkel kapcsolatos bérkiegészítéseknek az összege 1980-ban több, mint 4 400 forint volt, nominálértékben 43 százalékkal több az 1975. évinél, a reálbér 3 százalékkal haladta meg az öt évvel korábbit. a mezőgazdasági szövetkezetekben dolgozók keresetének reálértéke az öt éves tervidőszak egészében az alkalmazásban állók reálbéréhez hasonlóan alakult.

az egy lakosra jutó pénzbeni társadalmi juttatások összegének reálértéke 1980-ban 34 százalékkal, a természetbeni juttatásoké 22 százalékkal volt nagyobb, mint 1975-ben. öt év alatt a társadalmi juttatások 29 százalékkal emelkedtek. a munkajövedelmeket és a társadalmi juttatásokat együttesen tartalmazó reáljövedelem egy lakosra számítva 1980-ban 8 százalékkal meghaladta az 1975. évit.

1980. végén a nyugdíjasok száma 2 millió 82 ezer volt, 280 ezerrel több, mint öt évvel korábban. a tervidőszakban a tsz dolgozók nyugdíjkorhatárát fokozatosan csökkentették és 1980-tól ugyanabban az életkorban jogosultak nyugdíjra, mint a munkások és alkalmazottak. 1980-ban nyugdíjakra 56 milliárd forintot fizettek ki, az 1975. évinél 29 milliárd forinttal többet. az egy nyugdíjasra jutó átlagos összeg az 1975. évi 1 272 forintról 1980-ban 2 267 forintra emelkedett. az átlagnyugdíj az átlagkeresetnek 1975-ben 41 százalékát, 1980-ban 52 százalékát tette ki. a nyugdíjak emelkedéséhez hozzájárult az új nyugdíjasok magasabb nyugdíja mellett az áremelésekkel kapcsolatos ki-
/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal.. 18. folyt./rj

egészítés is. a kiegészítések az alacsony nyugdíjak esetében biztosították a nyugdíj reálértékének megőrzését.

a családi pótlék összege 1980-ban 13,6 milliárd forint volt, 7,1 milliárd forinttal több az 1975. évinél. a növekedést nagyobb részben az 1976. és 1979. évi fogyasztói árintézkedések ellensúlyozására fizetett kiegészítések, valamint a 3 és többgyermekesek pótlékának 1980. július 1-i emelése eredményezte.

a gyermekgondozási segélyt igénybe vevők száma az 1977. év végéig emelkedett, azt követően, a születések számának mérséklődésével összefüggésben, folyamatosan csökkent. 1980. decemberben 254 ezer anya volt gyermekgondozási segélyen, az öt évvel azelőttinél 11 ezerrel kevesebb. gyermekgondozási segélyre 1980-ban 3,9 milliárd forintot fizettek ki, a segélyen lévők számának csökkenése ellenére 0,9 milliárd forinttal többet, mint 1975-ben. a növekedés az áremelésekkel kapcsolatos jövedelemkiegészítésekből adódott.

a lakosság egy főre jutó fogyasztása öt év alatt 12 százalékkal emelkedett. ezen belül az élelmiszerfogyasztás mennyisége évek óta kielégítő, összességében az 1975. évi szinten stabilizálódott. az élettanilag értékesebb élelmiszerek közül a hus- és halfogyasztás 1980-ban fejenként 73 kg volt. a tervidőszakban a tej- és tejtermékfogyasztás 162 kg-ra, a tojásfogyasztás 335 darabra, 28, ill. 22 százalékkal emelkedett. az élvezeti cikkek fogyasztása, amelyben a legnagyobb súlyt a szeszesitalok képviselik, a korábban is magas szinthez képest öt év alatt 22 százalékkal nőtt. a ruházati cikkek fogyasztása csökkent. a tartós fogyasztási cikkek közül az v. öt éves tervidőszakban a kiskereskedelem 1,2

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 19. folyt./rj

millió hűtőszekrényt, több, mint 1 millió mosógépet, majdnem 1,5 millió televíziót, több, mint 500 ezer személygépkocsit értékesített. hűtőszekrényel, mosógéppel, televízióval az aktív keresők háztartásának több mint 90 százaléka rendelkezik. a háztartások nagy részében egynél több rádiókészülék található. viszonylag gyors ütemben nőtt, korszerűbbé és az 1979. júliusi áremelések után valamivel takarékosabbá vált a háztartások energiafelhasználása. a szolgáltatások egy lakosra jutó igénybevétele az összes fogyasztás emelkedésénél nagyobb mértékben, öt év alatt 24 százalékkal nőtt.

az elmúlt öt év folyamán több ízben került sor a fogyasztói árak emelésére. a központi árintézkedések közül jelentősebb volt 1976-ban a husarak, 1978-ban a kávé, az édesipari áruk és az égetett szeszesitalok árának, 1979-ben a motorbenzin, a dohányárak, a sör, az újságok árának emelése, valamint a július 23-án végrehajtott áremelés, amely az élelmiszerekre, a fűtésre és háztartási energiára, a bútörökre, a személygépkocsira, egyes építési anyagokra terjedt ki. a fogyasztói árszintvonal 1980-ban 36 százalékkal volt magasabb az 1975. évinél.

a lakosság életkörülményeit javította, hogy öt év alatt felépült 453 ezer lakás, 15 ezerrel több, mint az előző tervidőszakban. a lakások 36 százaléka állami erőforrásból, a többi a magánlakásépítés keretében, és nagyrészt állami kölcsön igénybevételeivel készült. a lakásállomány nagyság szerinti és minőségi összetétele gyorsan javult. az 1980. évi lakásösszeírás időpontjában a lakások majdnem fele kétszobás és 24 százaléka három és több szobás volt. fürdőszoba, vagy mosdófülke a lakások több, mint 60 százalékában található.

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 20. folyt./rj

egészségügy, oktatás, művelődés

az v. ötéves tervidőszak alatt az orvosok száma 3 781 fővel nőtt, tízezer lakosra 1980. végén 28,8 orvos jutott, az 1975. évi 25,6-del szemben. az orvosi alapellátás közel 400 új általános és gyermekorvosi körzet megszervezésével folyamatosan javult. csökkent a betöltetlen körzeti és gyermekkörzeti orvosi állások száma. 1980. végén a körzeti orvosi állások 4,7 százaléka, a gyermekkörzeti orvosi állások 5,9 százaléka volt betöltetlen, az 1975. évi 6,6, ill. 9,4 százalékkal szemben. 1980. végén egy körzeti és gyermekkörzeti orvosra 2 100 lakos jutott, csaknem 200-zal kevesebb, mint öt évvel korábban. a kórházi ágyak száma öt év alatt, a jelentős számú ágy megszűnések vagy szüneteltetések ellenére majdnem 5 600 -zal nőtt. 1980. végén tízezer lakosra 89,2 működő kórházi ágy jutott, 4 ágygal több, mint 1975. végén.

a bölcsődei helyek száma öt év alatt 14 400 új hellyel bővült. 1980. végén 64 600 bölcsődei hely állt rendelkezésre; ezer bölcsődés kora gyermekre 139 bölcsődei hely jutott, 42-vel több mint öt évvel korábban. 1980-ban a három éven aluli gyermekek 16 százalékát vették fel bölcsődébe, további háromnegyedéről pedig a gyermekágyi és gyermekgondozási segélyen lévő anyák gondoskodtak.

az óvodai helyek száma 1980-ban 385 500-ra emelkedett, ami az 1975. évinél kerekén 90 ezerrel több. óvodai ellátásban a 3-5 éves gyermekek 87,6 százaléka részesült az 1975. évi 75,5 százalékkal szemben.

az 1980/81-es tanévben az általános iskolák nappali tagozatain többen, a közép- és felsőfoku intézmények nappali tago-

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal.. 21. folyt./rj

zatain valamivel kevesebben tanulnak mint 1975-ben. az alsó- és középfokú intézményekben tanulók számának változása a megfelelő korosztályok létszámának alakulásával függ össze. a tanulók aránya a megfelelő korukhoz viszonyítva minden fokozaton emelkedett.

az alsófokú oktatásban a 6-13 évesek 98,8 százaléka részesül. a középiskolákba a 14-17 évesek 40 százaléka jár, az öt évvel ezelőtti 36 százalékkal szemben. a 14-16 évesek 40 százaléka szakmunkástanuló, valamivel több mint öt évvel azelőtt. az egyetemek és főiskolák nappali tagozatain a 18-22 évesek 9,2 százaléka tanul. ez az arány 1975-ben 6,9 százalék volt.

napköziotthonos ellátásban az általános iskolai tanulók-nak 1975-ben 30,5 százaléka, 1980-ban 38,2 százaléka részesült. a középiskolai tanulók 24 százaléka lakik diákotthonban, az 1975. évi 20,8 százalékkal szemben, míg a felsőfokú intézmények hallgatóinál ez az arány alig változott: 1980-ban 47 százaléka kapott kollégiumi ellátást.

1976-1980 években a nappali tagozatokon 227 ezren, az esti és levelező tagozatokon 155 ezren érettségiztek, felsőfokú oklevelet 74 400 fiatal és 59 200 felnőtt szerzett. ugyanezen idő alatt közel 247 ezer fiatal tett szakmunkás vizsgát.

az elmúlt öt éves időszakban a kulturálódás közösségi formái közül a mozi és a színház iránt csökkent, a hangversenyek és múzeumok iránt nőtt az érdeklődés. a budavári palota felújítása keretében megnyitotta kapuit a magyar munkásmozgalmi múzeum, a nemzeti galéria, megkezdte működését a várszínház. befejeződött a vígadó helyreállítása, felépült a győri kiskaludgy színház.

1980-ban 8 240 könyv jelent meg, 7 százalékkal több, mint 1975-ben. a példányszám 74 milliőről 95 millióra emelkedett. az

/folyt.köv./

bb. 1. / a központi statisztikai hivatal... 22. folyt./rj

elmúlt öt évben az ifjúsági és gyermekkönyvkiadás nőtt a legnagyobb mértékben.

a televízió heti átlagos műsorideje az utóbbi öt évben 15-16 órával bővült, a rádió műsorideje 50 órával. 1980-ban több mint 7,5 millió hazai gyártású hanglemézt hoztak forgalomba, kétszer annyit, mint a tervidőszak elején.

idegenforgalom

1980-ban összesen 14 millió külföldi érkezett az országba, 49 százalékkal több, mint 1975-ben. közülük a turisták száma 9 millió 410 ezer volt, 88 százalékkal több, mint öt évvel korábban. a turisták 87 százaléka a szocialista országokból érkezett.

1980-ban 5,2 millió magyar állampolgár utazott külföldre, 50 százalékkal több, mint 1975-ben. az utazások 91 százaléka a szocialista országokba irányult.

a tervidőszakban a szállodai kapacitás 5000 hellyel bővült, ezzel 1980-ban 34 ezerre emelkedett. az egyéb szálláshelyek - kempingek, turistaszállások, fizetővendéglátás, stb. - befogadóképessége ugyanebben az időszakban 78 ezerrel bővült és meghaladja 200 ezret. az idegenforgalomból származó bevétel öt év alatt megkétszereződött.

budapest, 1981. február 21.

központi statisztikai
hivatal

/mti/

.-.

bb. 2. több mint háromezer nyilvános telefonállomás működik az új tarifa szerint - március közepéig befejezik az utcai készülékek átállítását

/kf/rj pp kz

1981. február 21.

az országban mintegy 15 ezer nyilvános telefonállomás működik. a tarifa-változása miatt ezek közül 8.500-at kell átalakítani a 2 forintos érmék használatára.

a posta február 1-én kezdte meg a nyilvános telefonok átállítását. budapesten a 6.025 készülékből már több mint 2.000 működik kétforintossal. eddig a legforgalmasabb utvonalakon és csomópontokon, például végig a kis- és nagyköruton, a rákóczi uton, a moszkva téren, a mórícz zsigmond körtéren, az órs vezér téren, a kálvin téren, a metró aluljárókban, a pályaudvarok környékén végezték el ezt a munkát, de dolgoznak a műszerészek minden kerületben, a főváros külső részeiben is. az átállításra már a fülke bejáratú üvegén, és természetesen a készülékeken is, felirat figyelmezteti a telefonálókat.

először az utcai nyilvános állomásokat veszik sorra, többségében a helyszínen műszeres beavatkozással állítják át a készülékeket március közepéig. utána következnek az ugynevezett belső téri, a kereskedelemben és a vendéglátásban, a presszóknak, az éttermeknek, a trafikokban lévő nyilvános telefonok. mintegy 2.500 készüléket csak műhelyben tudnak átalakítani, emiatt azonban egyetlen állomás forgalma sem szünetel, a régit egyszerűen kicserélik. az átállítással együtt egyébként megvizsgálják, teljesen rendbehoznak minden készüléket, karbantartják az egész nyilvános hálózatot. a műszerészeknek szabad szombatokon és vasárnap segítenek a más munkakörben dolgozó műszakiak is.

vidéken - miután kevesebb a készülék - kisebb munkával jár az átalakítás. a postaigazgatóságok dolgozói a nyilvános telefonhálózatot csaknem felét - számszerint 1.200 készüléket - már átállították kétforintos működésre. /mti/

-.-

bb. 3. olaszországi vendéggjátékokra utazik a bábszínház társulata

t/ár/rj dg kz

1981. február 21.

olaszországi vendéggjátékokra kapott meghívást az állami bábszínház társulata. a 24 tagú együttes február 28- és március 8. között négy olasz városban tiz előadást tart. reggio emiliában lép először a közönség elé, majd modena, róma és végül verona következik.

/folyt.köv./

-24-

bb. 3. /olaszországi... 1. folyt./rj

mint szilágyi dezső igazgató császár tibornak, az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondta, a műsor gerincét - a bartók-centenáriumhoz kapcsolódva - bartók béla két zeneművének bábszínház változata adja. a csodálatos mandarin pantomim-felolgozása és a fábol faragott királyfi című táncjáték hosszú évek óta a társulat legsikeresebb repertoár-darabjai közé tartozik, s már számos alkalommal játszották külföldön is. a vendéggjátékokra összeállított programban két további műsorszám szerepel: ligeti györgy adventures című zeneművére készült jelenet és samuel beckett jelenet szöveg nélkül című némajátéka.

a bábszínház együttesével nem először találkozhatnak a művészeti ág olaszországi kedvelői: ezúttal ötödik alkalommal látogatnak a dél-európai országba, ahol éppen az utóbbi években kapott új lendületet a bábművészet, sorra alakulnak a társulatok. a hagyományos kamaraelőadások kereteiből már kilépő, korszerű, zenés pantomim-műfaj azonban jórészt ismeretlen az olasz közönség előtt, így nagy érdeklődés előzi meg a magyar művészek fellépését. ugyanez azonban nehézzé is teszi a társulat feladatát, hiszen rómban például az 1600 személyes befogadóképességű teatro olimpicoiban játszanak majd, s bizony nem mindennapi feladat ilyen sok néző figyelmét lekötöni a bábjáték látványelemével. ezért speciális színházi eszközök, fényhatások alkalmazásával adaptálták az előadást a hazaitól eltérő viszonyokra - mondotta szilágyi dezső. /mti/

-.-

bb. 4. gyermekprogramok a hét végén

i/kj/no/is/gk/rj dg kz

1981. február 21.

gazdag programot kínálnak a gyerekeknek, a fiataloknak, a családos szülőknek erre a hétvégére a főváros művelődési intézményei.

farsangi népszokások címmel hirdet vasárnap ebéd utánra gyermekdelutánt a magyar néprajzi múzeum. a múzeum aulájában külön kis foglalkoztató sarkokat alakítanak ki, ahol az érdeklődők népművészek, nevelők irányításával ismerkedhetnek meg egyebek között a farsangi álarc-készítéssel, a bábozással, az agyagművészettel, a szövés-fonással. vidám műsoros programot is bemutatnak; a boróka népzenei együttes farsangi néptáncokat, mondókákat, népi játékokat, s az „iskolapélida” című film tanítónője, winkler mártá gyermekcsoportjával népi játékokat ad elő az érdeklődők bevonásával.

/folyt.köv./

-25-

bb. 4. /gyermekprogramok... 1. folyt./rj

mint a muzeum közművelődési osztályán elmondották, ném például nélkül álló a vasárnapi gyermekdélután, hasonlókat tartottak már a gyermeknapon és decemberben is.

ugyancsak várják a gyerekeket a hét végén a főváros számos művelődési otthonában, bohócok lépnek porondra vasárnap délelőtt a fővárosi művelődési házban, a marczipányi téri művelődési központ ifju látogatói a közkedvelt grimm-mesealak, hófehérke történetével ismerkedhetnek meg.

a szovjet kultúra és tudomány házának napocska gyermekklubjában vasárnap délelőtt és délután is báb-, rajz- és mesefilmeket vetítenek. ugyancsak a ház vasárnapi programja a borisz polevoj regényéből készült, „egy igaz ember története”, című film bemutatója, a vetítés a szovjet filmek fesztiváljának záróaktusa.

több mint öt éve rendszeres vendégek vasárnap délelőttönként a gyerekek a corvin filmszínházban, e hét végén mesemozi matiné várja a legkisebbeket csinn-bumm cirkusz címmel. a gyermekruha-bemutatóval és mesefilmvetítéssel egybekötött műsorban a kicsik körében is népszerű csákányi lászló, esztergályos cécília, rátonyi róbert és ruttkai ottó szórakoztatja a kis nézőket.

bábos mozi vasárnaponként a május 1. mozi. e héten az „utazás a zürben”, című műsorral fogadják a gyerekeket. a mesefilm-sorozatot gyermekszínház felépése teszi élményszerűbbé. az idén mókamozi elnevezéssel - a kelenföldi olimpia filmszínház is bekapcsolódott a gyermekprogramokba. a szervusz, szergej! című vidám műsört itt is mesefilmek vetítése egészíti ki.

apróságoktól lesz hangos a kőbánya filmszínház is; itt vendégszerepelnek ugyanis a magyar cirkusz és varieté vállalat művészei - a legkisebbeknek nyújtva önfeledt szórakozást.

a népligeti planetárium is gyermekeket fogad vasárnap délelőtt. ezúttal igazi meseprogramot, schalk gyula a nap családjai című műsorát mutatják be a kicsiknek. az előadáson a legkisebbek körében is népszerű halász judit működik közre. /mti/

-.
-26-

bb. 5. száz táncospár a parketten

i/gi/pá/rj dg kz 1981. február 21.

labdák helyett táncoslábak dobogása veri majd föl három márciusi estén a fáy utcai sportcsarnok csendjét.

a 12 fővárosi társasági táncklubból kilenc jelezte részvételét az immár hagyományos budapest táncversenyen, amelynek első alkalommal ad otthont a vasas sc. a korábbi találkozó döntő többségét a danuvia művelődési házban rendezték meg, mindenkor zsűfölt nézőtér előtt. hogy csökkenjen a jegy nélkül maradtak száma, a rendező budapesti művelődési központ más, nagyobb befogadóképességű terem után nézett.

a választás a patinás angyalföldi klub új létesítményére esett, amelyben egyszerre akár ezer érdeklődőt is kényelmesen vendégül tudnak látni. szórakoztatásukról idén 100 pár gondoskodik majd, akik között szocialista országok fővárosaiból érkezett versenyzők is lesznek.

a párok standard-, és latin-amerikai táncokban mérik össze tudásukat. a bemutatandó program egy-egy perces lesz, s a nemzetközi szövetség által előírt lépésanyagra épül. a tiz megadott lépésfajtát azonban tetszés szerint lehet vegyíteni.

az öt tagu zsűri azonnal értékeli a produkciókat. az állandó zsűri mellett felülbíráló bizottság is tevékenykedik majd, amely nyomban közbeszólhat, ha nem ért egyet az adott pontszámokkal.

a zenét mind a három estén a vám- és pénzügyőrség központi együttese szolgáltatja. a versenyek március 7-én, 14-én és 21-én zajlanak le, szombatoként, este 18 órától. a műsorvezetői tisztet jános lászló többszörös magyar bajnok és köves gizella táncmeister tölti be. /mti/

-.
-27-

bb 6. műanyagok olcsóbban - 90 millió forintos megtakarítás

i bi/mm/ny pp kz 1981. február 21.

Átlagosan 9 százalékkal csökkenti jónéhány termékének árát az első negyedévben a hungária műanyagfeldolgozó vállalat. ezen belül mintegy 15 százalékkal mérséklődik a műanyag szállítóládák és gyümölcsös rekeszek ára, a különböző pvc-csövek és csőköthető idomok 6,5 százalékkal lesznek olcsóbbak. ezekből 13,5 ezer tonna az idei évre tervezett mennyiség, de a vállalat ennél többet is gyártana, ha a kereslet ezt indokolná. csökken az igen közkedvelt pvc-padlók ára is, mintegy 5 százalékkal. ebben az évben összesen 7,2 millió négyzetméter különböző fajtájú pvc-padlót állít elő a vállalat, s arra törekszik, hogy a termékének egyre nagyobb hányada korszerű, habszerkezetes legyen.

a jelentős mértékű árcsökkenést az tette lehetővé, hogy a világpiacon mérséklődött a felhasznált alapanyagok ára. a vállalat rugalmasan alkalmazta ez a tendenciát saját árai alakításában - s ez az év végéig mintegy 90 millió forintos megtakarítást jelent a vevők számára. /mti/

bb 7. új biztosítási forma kisvendéglők bérletinek

i mg/s/ny pp kz 1981. február 21.

új biztosítási formát dolgozott ki az állami biztosító azoknak, akik kisboltokra, kisvendéglőkre kötnek bérleti szerződést. a biztosítás anyagi védelmet nyújt többek között elemi károokra, üvegtörésre, betöréses lopásra és rablásra. az érdekeltek az állami biztosító kerületi igazgatóságainál kaphatnak felvilágosítást, s köthetik meg a szerződéseket, mégpedig abban a kerületben, ahol a bolt, illetve a kisvendéglő üzemel. /mti/

bb 8. bkv-közlemény

i cs/pá/ny dg kz 1981. február 21.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy pályafenntartási munkák miatt február 23-án és 24-én 8.42 órától 13.20 óráig Ráckeve és Szigetszentmárton között, február 25-én és 26-án 8.05 órától 12.50 óráig Szigetszentmárton és Szigetcsép között, február 27-én 8.30 órától 12.35 óráig Szigetcsép és Tököl között hév-viteldijjal autóbusszokkal szállítják az utasokat.

/folyt köv/

-28-

bb 8. / bkv ...folyt/ny.

február 24-én 8 órától 14 óráig a 41-es villamos helyett budafok forgalmi telep és kelenvölgy között villamos viteldijjal autóbusszokat közlekedtet. /mti/

bb 9. nyitnikék

szé/az/ny kz 1981. február 21.

megszólalt a balatonparti szőlősgazdák kedves énekes madara a cínke énekének emberi fordítása: nyitnikék - s ennek elhangzása általában jeladás a szőlőmunkák megkezdésére. szerte a partvidéken hozzá is kezdtek a metszéshez, a nyitással azonban - a madár buzditással ellentétben - a fagyos és sáros föld miatt - még várni kell.

a balatonvidék mediterrán jellegű történelmi borvidékén a tavasz közeledtét jelzi, hogy a többi énekes madár is hangját hallatja. a tél visszavonulását igéri, hogy a fagy elől elmene-kült sirályok ismét nagy csapatokban tértek vissza a balatonra. /mti/

bb. 10. békés megyei kutatások - akadémiai támogatással

sam/st/kö kz 1981. február 21.

békés megyei javaslat alapján az akadémia három témát vesz fel kutatási programjába: a Körösök új árvízvédelmi rendszerének kialakításával kapcsolatos vizsgálatokat, a nagy termőértékű békési földek szikesedésének tanulmányozását, valamint a tervezett csongrádi vízlépcsőnek a Körösök térségében várható következményeit földterképező kutatásokat. ebben a magyar tudományos akadémia és békés megye vezetőinek a közelmúltban megtartott tanácskozásán állapodtak meg. kiemelkedően fontosak a szikesedéssel és a vízháztartás egyensúlyának helyreállításával kapcsolatos kutatások. a megyében jelenleg is több mint negyvenezer hektár föld van víz alatt, s a szikesedő területek zöme a legkiválóbb termőföld. /mti/

-29-

bb. 11. finomszemcsés paprikaőrlés kevesebb energiával

dob/st/kö kz 1981. február 21.

korszerűbb gépekre cserélik a szegedi paprikafeldolgozó vállalat hagyományos, nehéz malomkövekkel működő őrleberezéseit. eddig két új őrlegépet helyeztek üzembe. ezek jóval kevesebb energiát fogyasztanak a korábbiaknál és jóval finomabban őrlik a paprikát. míg a régi őrleberezések malomköveire egymás után nyolcszor-tízszor fel kellett önteni a paprikát a kellő finomság eléréséhez, addig az új típusú gépek egy menetben megőrlik a nyersanyagot. így évente több-százezer kilowattóra villamosenergiát takarítanak meg. a berendezés forgórésze olyan nagy fordulatszámmal csapja az álló, bordás acélköpenyhez a paprikát, hogy az a korábbi négyszáz mikron helyett százötven-kétszáz mikronos szemekké porlik. az ilyen finomszemcsés paprika iránt egyre nagyobb az igény a magyar főszere külföldi vásárlói körében. /mti/

-.-

bb. 12. balatonbogláron palackozzák a sió ivóvízét

káp/st/kö kz 1981. február 21.

az idén hárommillió üveg őszi- és kajsziarackból, meggyből és vegyes gyümölcsből készülő rostos sió ivóvízet palackoznak a siófoki állami gazdaság részére a balatonboglári állami gazdaságban a két üzem együttműködési megállapodása alapján. a siófokiak konzervüzemében ugyanis csak tasakos sió-lé töltésére van lehetőség, a kereskedelem azonban az üvegekbe töltött üdítőitalt is igényli. ez a megoldás csak átmeneti: jövőre elkészül a siófoki állami gazdaság konzervüzeme mellett az új üzemcsarnok, amelyet palackozó-részleggel is ellátnak, s azután már helyben állítják elő a tasakos üdítőital mellett az üveges sió-lét is. /mti/

-.-

-30-

bb. 13. a fővárosi vízművek

gk/dg/rj kz 1981. február 21.

értesíti a lakosságot, hogy a xiv., mártos flóra uti lakótelepen, a füredi uti lakótelepen és a x. kerepesi uti lakótelepen víznyomás-csökkenés várható február 24-én 9 órától 16 óráig. a vállalat a jelzett időpontban hálózatbővítési munkálatokat végez. az esetleges vízellátási panaszokért kéri a lakosság szíves türelmét és megértését. /mti/

-.-

bb. 14. egy menetben lazít, tömörít - új gép kaposvárról

káp/az/rj kz 1981. február 21.

a kaposvári mezőgép vállalat - műszaki gárdájának tervei alapján - olyan talajművelő eszköz sorozatgyártását kezdte meg, amely egy menetben készíti el a magágyat. az altalajlazítóval és tárcsával felszerelt 3,5 méter munkaszélességű gép nagyteljesítményű traktorra szerelhető. a talajt a lazítókések 40-50 centiméter mélységig törik föl, a tárcsa pedig 20 centiméter mélységig finomítja, tömöríti, egyengeti. a géphez ugynevezett szárnyaskapa is tartozik, ezt a lazítókések helyére felszerelve akkor használhatják, amikor sekélyen munkálják meg a földet. miután az új gép egy menetben készíti elő vetésre a táblát, alkalmazásával jelentős mennyiségű - mintegy 20-30 százalék - üzemanyag takarítható meg. a kaposváriak gyártmánya iránt már külföldön is érdeklődnek, az új típusú talajművelő eszközökből még az idén szállítanak angliába is. /mti/

-.-

bb. 15. megkezdődött a diósgyőri kombinált acélmű építésének második üteme

hag/st/rj kz 1981. február 21.

a diósgyőri Lenin kohászati művekben megkezdődött a kombinált acélmű építésének második üteme. az első szakaszra tervezett berendezések határidőre elkészültek. a termelőberendezések sikeres próbaüzeme után a beruházás második szakaszában 1982 végéig kell elkészülnie egy nyolcvan tonnás ivfényes kemencének, egy folyamatos acélöntőműnek, egy számítógépes rendszernek, továbbá különféle kiszolgáló egységeknek. /folyt. köv./

-31-

10/11

bb. 15. /megkezdődött... 1. folyt./rj

a gépek és technológiai egységek szerelése a tervek szerint ez év szeptemberében kezdődik. az összesen négyezerhatszáz tonnányi gépből és berendezésből mintegy kétezer tonna külföldről érkezik, míg kétezerhatszáz tonnát a hazai üzemekben gyártanak, s ebből körülbelül ezerhatszázötven tonna súlyú különféle gépet és eszközt a diósgyőri Lenin kohászati művekben készítenek el. /mti/

-.-

bb. 16. magyar-jugoszláv vízügyi együttműködés a dráván és a dunán

han/rj st

1981. február 21.

a magyar és jugoszláv vízügyi szervek között létrejött a megállapodás a határvizeken végzett ez évi munkálatok összehangolt programjáról. ennek keretében az év folyamán magyar részről a déldunántúli vízügyi igazgatóság 35 millió forint értékű vizgazdálkodási feladatot végez a határövezetben. a többi között a duna magyarországi alsó szakaszán, a folyó jobbparti árvízvédelmi fővédvonalán megjavítják a közlekedési feltételeket. a töltés-koronát kővel borítják, ami biztonságosabbá teszi a járművek forgalmát, árvízveszély esetén megkönnyíti a védekezést, mert nem kell tartani a gépek süppedésétől. a dráva magyar oldalán megkezdődik a balparti töltés erősítése drávaszabolcs és a feketevíz átmetszése közötti 8 kilométeres szakaszon. tótujfalu és drávamási térségében mellékágakat zárnak el. barcon a vízügyi kikötő medencéjéből 14.500 köbméter hordalékot kotornak ki a hazai vízügyi osztagok. a dráva jugoszláv oldalán két nagy kanyarszabályozáson dolgoznak idén. az egyik a gyékényes-botovói vasúti híd, a másik a nagykanizsai vasútvonal biztonságát szolgálja.

a magyar és a jugoszláv vízügyi szervek közös munkával megkezdik a dráva országhatár és vejtői közötti 50 kilométeres szakaszának részletes felmérését. ennek célja az elvégzett szabályozási munkák hatásának figyelemmel kísérése mindkét oldalon. a barcsi kísérleti folyó szakaszon ugyancsak közös mérősorozatot végeznek, s az adatokat az ide tervezett közös érdekű vízlépcső tervezésénél használják fel. a dráva és a mura közös szelvényeiben pedig mintavételekkel havonta ellenőrzik a víz minőségét. /mti/

-.-

-32-

bb. 17. elterelték a 6-os villamost

i/os/gg/zsu pp

1981. február 21.

a xi. kerületben a karinthy frigyest és a siroki utca kereszteződésében a távfűtő művek vezeték javítást végez, ezért szombat hajnaltól vasárnap délután 18 óráig a 6-os villamosok a mórlicz zsigmond körtéri végállomás helyett a lágymányosi végállomásra járnak. az elterelés miatt kieső két megállónyi szakaszon autóbuszok pótolják a villamosforgalmat. /mti/

-.-

bb. 18. halálos baleset

os/gg/zsu pp

1981. február 21.

a xx. kerület haraszti ut és ráckeve utca kereszteződésében egy autóbusz elütötte dancsó lajosné, 49 éves segédmunkás, dunaharaszti lakos gyalogost. dancsóné a helyszínen meghalt. a baleset oka a vizsgálat eddigi megállapítása szerint: a gyalogos körültekintés nélkül lépett az uttestre. a rendőrség folytatja a vizsgálatot. /mti/

-.-

bb. 19. egy hét alatt megduplázódott a zsákmány

cser/zsu pp

1981. február 21.

szombatra virradó éjszaka öt mázsa halat fogtak a győri előre halászati szövetkezetnek a szigetközi dunán dolgozó halász brigádjai. ezzel együtt a héten összesen 25 mázsa halat fogtak.

továbbra sem folyik teljes intenzitással a halászat, mert a fertő tót és a halas tavakat jórészt még jég borítja. mintegy 500-600 mázsa hal, elsősorban ponty rekedt a jég alatt. a korán beköszöntő tél miatt nem tudták a tavak lehalászását befejezni. bár a tavakat rendszeresen lékelték, a halászok mégis izgatottan várják, mikor huzhatják meg újból hálóikat és főleg milyen eredménnyel. számítani lehet ugyanis halpusztulásokra.

a heti több mint 20 mázsa hal fogás jelentősen segítette győrtöt és környékén a friss halellátást. kisebb mennyiségű halat az ország más vidékeire is szállítottak. /mti/

10.10/zsu

-33-

10/10
RZ

bb.20. új doktorokat avattak szegeden

dén/zsu pp

1981. február 21.

Szegeden a Dugovics téri központi egyetemi épület aulájában szombaton ünnepi ülést tartott a szegedi József Attila Tudományegyetem tanácsa. Ez alkalommal az állam- és a jogtudományi kar esti és levelező tagozatán végzett kilencvenöt jogászt, valamint a megfelelő tárgyak letétele után a bölcsész és a természettudományi karon végzett ötvennégy hallgatót avatták doktorrá.

az új doktorokat Antalffy György professzor, a tudományegyetem rektora köszöntötte. /mti/

-.-

bb.21. miből mit? - játékkészítő iskola a tatabányai ifjúsági házban

ráb/zsu pp

1981. február 21.

pedagógusok, népművelők, háziasszonyok, ifjúsági vezetők és nyugdíjasok részvételével játékkészítő iskolát nyitottak szombaton a tatabányai uttoró- és ifjúsági házban. képzett szakemberek, a népművelési intézet képviselői arra tanítják meg az érdeklődőket, hogy milyen módon lehet szinte fillérekből, hulladéktexetből, papirból, bőrből, tobozból, makkból gyermekjátékokat készíteni. sokan vállalkoztak a játékkészítés mesteriségének az elsajátítására. olyan felnőttek, kik sokat foglalkoznak gyerekekkel, szakköröket vezetnek az iskolákban, a művelődési központokban és a szabad idő hasznos, játékos eltöltésére szoktatják a kisebbeket. tatabányán kívül komárom megye számos üzeme támogatja még a hasznos kezdeményezést. az orosz-lányi cipőgyár például hulladékbőrt, a komáromi lenárugyár félkész termékeket, a tatabányai gyapjufonóüzem hulladékszövetet és fonalat, más üzemek raffiát, tapétát adtak a gyerekek logikáját, kezűgyességét fejlesztő játékok készítéséhez. /mti/

-.-

10.55/zsu

-34-

*11/10
Ra*

bb.22. közművelődési rendezvénysorozat az iskolában

Lér/zsu pp

1981. február 21.

új kezdeményezésként egész évben tartó közművelődési rendezvénysorozat kezdődött szombaton szombathely Kisz Lakótelepének dési Huber István nevét viselő általános iskolájában. az oktatási intézmény aulájában nyílt meg a vasi műhely képzőművészeti csoportjának kiállítása. a tárlaton a vasi festőművészek mintegy negyven legújabb alkotását láthatják az érdeklődők.

a közművelődési sorozat keretében ezúttal az iskola és a megyei művelődési és ifjúsági központ közös szervezésében rendszeresen tartanak az iskolában - mivel a lakótelepen nincs külön kulturális intézmény - kiállításokat, kulturális műsorokat, hángversenyeket, s a művelődést segítő egyéb rendezvényeket. az új kezdeményezéssel bővítik az iskola és a művelődési központ kapcsolatát, nyitottabbá teszik az iskolát, s gyümölcsözően szolgálják a lakótelep közművelődését is. /mti/

-.-

bb.23. medicor-napok debrecenben

tár/zsu pp

1981. február 21.

a medicor-napok egy hétig tartó eseménysorozata keretében szombaton a felhasználókkal orvosokkal találkoztak a debreceni orvosi műszergyár vezetői a Kőlcsey Ferenc művelődési központban. a tanácskozáson sok szó esett egyebek között az egyszer használatos injekciótűgyártásról, amelyből ugyan többszáz millió darab készül évente, mégis hiánycikknek számít a magyar egészségügyben. a gyár vezetői elmondották, hogy egy újabb kapacitást növelő beruházás eredményeként a jelenlegi termelés 80 százalékkal növelik a tűgyártást, ami kedvezően hat majd a beföldi ellátásra is.

a medicor szakemberei azt is elmondották, hogy az elmúlt évihez képest megháromszorozódott a gyár sugársterilizáló kapacitása. a gyors és rendkívül megbízható eljárás előnyeit a gyógyszeripar is felfedezte, s így nemcsak a gyár termékeit, hanem - bér munkában - egyéb gyógyszerészeti termékeket, eszközöket is ezzel a módszerrel sterilizálnak. a legújabb törekvésük az, hogy komplett kórházi, illetve rendelőintézeti felszereléseket is szállítanak hazai megrendelőknek. /mti/

-.-

11.20/zsu

-35-

*11/20
Ra*

bb.24. 14.000 tonna szén terven felül

kör/zsu pp

1981. február 21.

az év eleje óta naponta átlagosan 350 tonna szenet küldtek a felszínre a borsodi szénbányák alberttelepi üzemének dolgozói. így szombatig negyven munkanap alatt keréken 14.000 tonna szenet termeltek eddig előírt tervükön felül. az üzem három aknájának, az edelényi, a rudolftalepi és az alberttelepi bányában dolgozó, megközelítőleg száz szocialista brigád vállalta, hogy az idén, éves terven felül 16.500 tonna szenet küldenek felszínre. ennek nagyobb részét már teljesítették.

a jó eredmény elérésében része volt, hogy már tavaly mind a rudolftalepi, mind pedig az edelényi aknában új frontfejtést helyeztek üzembe, ahol most már üzemszerűen termelnek.

kiemelkedő teljesítményt ért el a terv túlteljesítésében a rudolftalepi bányában a 100 méteres fronthomlokodon dolgozó fügedi istván béke szocialista brigádja, akik paizs biztosítási frontfejtésen szovjet marógéppel termelik a szenet. az edelényi aknában a váci Mihály nevet viselő szocialista brigád ért el kimagasló teljesítményt.

az alberttelepi bányászok túlteljesítésének értékét növeli, hogy azt a megadott költségszintnél alacsonyabb önköltséggel, jó minőségben termelték, elsősorban a lakosság ellátására./mti/

-. -

bb.25. uttörőzenekari fesztivál székesfehérvárott

dáv/zsu pp

1981. február 21.

fejér megye uttörőzenekari léptek színpadra szombaton székesfehérvárott, a megyei művelődési központban megrendezett uttörőzenekari fesztiválon. három citerazenekar, két szimfonikus és két fuvós együttes mutatta be tudását, s versengett a legjobbaknak járó helyezésért. a fesztivál-nyertesek továbbjutottak az országos versenyre./mti/

-. -

12.10/zsu

-36-

12.10/zsu

bb.26. népi szövők találkozója székesfehérvárott

dáv/pp/gw

1981. február 21.

a reneszánszát élő népi szövés műhelytitkairól tanácskoztak szombaton székesfehérvárott a megyei művelődési központban, a fejér megyében dolgozó népi szövők. csaknem félszázan gyűltek össze, hogy szakmai találkozó keretében előadásokat hallgassanak, megismerkedjenek néhány, már feledésbe merült motívummal, s egymás munkájával.

fejér megyében egyébként komoly hagyományai vannak a szövésnek: etyeken csókos györgyi iparművész módszertani központként működő szövőműhelyt vezet, s évente husz-harminc gyereket tanít meg a nyaranta megrendezett szövőtáborban nagyanyáink motívumaira, a szövés művészetére./mti/

-. -

bb.27. egyévesek az enyingi négyes ikrek

dáv/gw ká

1981. február 21.

egyéves születésnapjukat ünnepelték szombaton a fejér megyei enying nagyközségben a molnár ikrek: gábor, andrás, péter és mártá. a tavaly február 22-én a székesfehérvári megyei kórházban született kicsinyek egészségesek, szépen fejlődnek. közülük a legsúlyosabb péter, aki már 15 dekával meghaladta a kilenc kilogrammot, a legkönnyebb pedig gábor: 8 7,9 kilogramm. némi segítséggel már valamennyien körbejárják birodalmukat, s szókincsük is napról-napra gyarapszik. az ikrek egyébként különre kevésbé hasonlítanak egymásra, s az egyéniségük is különböző. gábor rendkívül eleven, péter a legtanulékonyabb, andrás nyugodt, kiegyensúlyozott, mártá pedig a legtöbb dajkálgatást igényli. ebben nincs is hiány, hiszen az ikrekkel való törődésből az egész rokoság, baráti kör kivéve a részét. egészségi állapotukra az enyingi körzeti orvos ügyel./mti/

-. -

12.38/gw

- 37 -

13.10/gw

bb.28. időjárásjelentés

gw ká

1981. február 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. február 21-én
13.00 órakor:

enyhül az idő

kontinensünk legnagyobb részén továbbra is a hideg levegő alakítja az időjárást. észak-európában számottevő csapadék nem hullik. a német-lengyel síkságon valamint a balti-tenger környékén viszont sokfelé havazik. az erős szél ott hófúvásokat is okoz. az alpok és a kárpátok térségében általában erősen felhős az idő, de csak néhány helyen fordul elő kisebb havazás. az olaszország fölött lévő ciklon hatására dél felől enyhe, nedves levegő áramlik szárazföldünk belseje felé. ez egyelőre az appennini és a balkán félsziget egy részén okoz enyhe, esős időt.

hazánkban pénteken főként délen és nyugaton felszakadozott a felhőzet. ott 1-6 órás napsütést észleltek. sokfelé fordult elő kisebb havazás. a szombaton reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában 2 mm alatt volt. a változó irányú szél egész nap mérsékelt maradt. a hőmérséklet csúcértéke -2, plusz 3 fok között alakult. szombaton hajnalra -1, -6 fokig hűlt le a levegő. délelőtt főként a keleti országrészben csökkent a felhőzet. 1-2 helyen kisebb havazás is előfordult. helyenként megélnékült a délkeleti szél. a hőmérséklet 11 órakor -2, plusz 2 fok között váltakozott az országban.

budapest belterületén pénteken a hőmérséklet napi középértéke -0.9 fok volt, ez 2.3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

szombaton 12 órakor budapesten 2 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mb, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig:

szombaton sokfelé csökkenő, vasárnap dél felől ismét erősen megnövekvő felhőzet. szombaton néhány helyen kisebb havazás, vasárnap sokfelé eső.

megélnékülő, időnként megerősödő délkeleti, déliszél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: -3, plusz 2. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 3-8 fok között.

a duna vízállása budapestnél 267 cm, a víz hőmérséklete 2.6 fok. /mti/

13.18/gw

- . -
- 38 -

13.35
RW

bb.29. felhasználható: 17.00 órától!

ifju muzsikuskok fesztiválja győrött

cser/gw ppp

1981. február 21.

szombaton megkezdődött győrött az ifju muzsikuskok fesztiválja. az eseménysorozatot tizenharmadszor rendezik meg a rábaparti városban. a fesztivál a győr-sopron, komárom, vas és veszprém megyék alsótagozatos zeneiskolákban tanuló tehetségeknek biztosít szereplési és versenyzési lehetőséget. a mostani fesztiválon 150-en vesznek részt. a tanulók szereplése mellett a zenepedagógusok is kicserélik tapasztalataikat.

a fesztivál március 7-én zárul. /mti/

- . -

bb.30. felhasználható: 19.00 órától!

bemutakozott az új szegedi balett

dén/gw ká

1981. február 21.

szombaton este a szegedi zenés színházban önálló, egész estét betöltő műsorral mutatkozott be a szegedi nemzeti színház újjászervezett balettkara. korábban jónéhány évig nem működött szegeden balettegyüttes; az újjáalakulást jórészt az tette lehetővé, hogy a szegedi tömörkényi istván művészeti szakközépiskolában balett tagozatot szerveztek és ennek legkiválóbb végzett növendékeit a színház szerződtette.

a szegedi balettegyüttes műsorában gluck orfeusz és euridiké című operájának balettenéjére mutatott be táncokat, előadták prokofjev péter és a farkas című mesebalettjét, majd önálló részként háromszázát szinte valamennyi iparágat érintő szórakoztató modern dzseszbalettel szórakoztatták a közönséget. /mti/

- . -

bb.31. háromszáz információ

mg/dg/gw ká

1981. február 21.

hasznosítható műszaki-és szellemi alkotások címmel vastos kötet jelent meg a magyar kereskedelmi kamara gondozásában. már a cím is jelzi: hasznosítható, azaz eddig még nem hasznosított ötletek, szabadalmaztatott eljárások garmadát ismerteti a kötet, több mint háromszázát. szinte valamennyi iparágat érintik a közzétett találmányok, némelyiket már sikerrel ki is próbálták valahol, csak épp közkinccsé nem váltak. /mti/

13.32/gw

- . -
- 39 -

13.45
RW

bb.32. csurka bemutatóra készül a józsef attila színház

t/ár/gg/dg/gw ká

1981. február 21.

Lsd: a lizgersav dietil-amid származéka, a hallucinogén anyagok egyike, amely embernél kis mennyiségben is víziókat, idő-és térbeli tájékozatlanságot, a személyiség időleges elvesztését okozza. Lsd - ez a címe csurka istván új darabjának is, amelyet most próbálnak a józsef attila színházban, készülve a március 28-1 premierre.

- az idő-és térbeli tájékozatlanság a komédia főhősét kábitószer nélkül is jellemzi, persze tágabb értelemben - mondja benedek árpád, az előadás rendezője. - a rácz család veje tipikus kispolgár, aki a sorstól kapott jelképes és valóságos pofonok alapján korábban egészen jól tájékozódott a világban, mert a suhintás azt is megmutatta: honnan fúj a szél. egy újabb -mai- pofon azonban már semmilyen politikai-társadalmi eligazítást nem nyújt számára, így azután végletesen elbizonytalanodik. rá kell döbennie: nem lehet úgy élni, hgy csupán a környezet parancsaira lessünk, s az örökös függőség árnyékában alakul sorsunk.

- de mi köze mindehhez az lsd-nek?

- a rácz család váratlan helyzetbe kerül: lányuk hirtelen férjhez megy, így lakodalmat kell rögtönözniük. még itallal sem tudják megkínálni azonban a vendégsereget, ám rejtélyes módon valahonnan előkerül a kellemes közérzetet ígérő fehér por. s egy csapásra feloldódnak a gátlások, elérik a címzettek azok a gondolatok, amelyek addig - igazi emberi kapcsolatok hiányában - csupán egymás mellett - párhuzamos pályákon mozogtak.

s ezt csak az lsd tudja elérni?

- hogy végül is milyen szerepe van itt a kábitószernek, az maradjon titok a bemutatóig, annyi azonban bizonyos: csurka keserű igazságokat is elmond a darabban, de mindig humanista szemlélettel, igénnyel közelítve figurái felé. teszi ezt mulatóan abszurd helyzetek sorát felvonultatva, a szereplőknek vérbő komédiázásra alkalmat adva, az lsd tehát jó szórakozást is ígér a közönségnek. a főszereplő bodrogi gyula lesz. /mti/

13.41/gw

- . -
- 40 -

bb.33. felhasználható: 15.00 órától!

a dombóvári „vadvirág,, táncgyüttes jubileumi műsora

blb/gw ká

1981. február 21.

másfél évtizedes fennállása alkalmából jubileumi műsort adott szombaton a dombóvári „vadvirág,, ifjusági táncgyüttes. a tolna megye legjobb amatőr művészeti csoportjai közé tartozó uttörő táncgyüttes, kóka albertné pedagógus vezetésével, megalakulása óta a gyermekek mozgás-és tánckulturájának fejlesztését, valamint a néphagyományok ápolását szolgálja. /mti/

bb.34. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. február 21-én, 13.00 óráig

zsu pp

1981. február 21.

1. ksh jelentése /1.sz. jav./
2. átállítják az utcai telefonkészülékeket
3. olaszországba utazik a bábszínház társulata
4. gyermekprogramok a hét végén
5. száz táncospár
6. műanyagok olcsóbban
7. új biztosítási forma
8. bkv-közlemény
9. nyitnikék
10. békés megyei kutatások
11. paprikaörlés kevesebb energiával
12. palackozzák a sió ivólét
13. a fővárosi vízművek ...
14. új gép kaposvárról
15. diósgyőri acélmű építése
16. vízügyi együttműködés
17. elterelték a 6-os villamost
18. halálos baleset
19. megduplázódott a zsákmány egy hét alatt
20. új doktorok avatása /2.sz. jav./
21. játékkészítő iskola
22. közművelődési rendezvénysorozat
23. medicor-napok debrecenben
24. 14.000 tonna szén terven felül
25. uttörőzenekari fesztivál
26. népi szövők találkozója székesfehérvárott
27. egyévesek az enyingi négyesikrek
28. időjárásjelentés /3.sz. jav./
29. ifju muzsikások fesztiválja győrött
30. bemutatkozott az új szegedi balett
31. háromszáz információ
32. csurka bemutatóra készül a józsef attila színház
33. a dombóvári „vadvirág,, táncgyüttes jubileuma
34. hirjegyzék

/mti/
13.51/gw

- . -
- 41 -

14.05

bb.35. tavaszi készülődés - marciust mutat a szántóföldi munkák baranyai naptára

ö/igo/kör/tóa/os/z/gw

1981. február 21.

jól kihasználták a mecsek vidéki mezőgazdasági üzemek, a hideg, de csapadékszegény februári napokat: a kora tavasszal esedékes szántóföldi munkák tetemes részét elvégezték már. számos baranyai gazdaságban így már márciust mutat a mezei naptár, ugyanis két-három hetes időelőnyre tettek szert, s ezáltal számottevő mértékben csökkentették a várható munkatorlódást. a hét végén is folyamatosan repülőgépekkel, helikopterekkel és földi gépekkel szórják az 55 ezer hektár őszi búzára a fejlődést serkentő műtrágyát, a terület felén - mivel a megye hat légi bázisán szombat, vasárnap is dolgoztak a gépek, - elvégezték már a munkát. ezekben a napokban fejtrágyázzák a lucernatelepitéseket, s megkezdtek a szőlő fejtrágyázását is, a villányi gazdaság 1000 hektáros ültetvényén helikopterrel szórták a tápanyagot a tőkék közé. egyes körzetekben hozzáfogtak a kora tavaszi növényvédelmi munkákhoz is; földi és légi gépekkel juttatták ki a mérget a mezei pocokkal erősen fertőzött területekre.

a hét végén a megkezdtek a palánták nevelését a mezőkövesd és vidéke áfész telepén, a zöldségtermelő szakcsoportok számára 3500 négyzetméter alapterületen négy fóliasátorban csaknem egy millió különböző palántát nevelnek. az áfész telepén új energiatakarékos eljárást vezettek be: az olajjal fűtött fóliasátrak bejáratánál és végfalainál vízfüggőnyt képeztek, a vízpermettel biztosítják a szükséges páratartalmát és havonta mintegy 15 ezer liter fűtőolajat is megtakarítanak.

zala megye mezőgazdasági üzeimeiben is jól haladnak az időszerű téli, télvégi, illetve tavaszi munkákkal, most az egyik legfontosabb feladat a zsenge kalászosok erősítését szolgáló fejtrágyázás. az őszi vetések nagyobb részére már kiszórták a serkentő anyagot, megkezdődött a burgonya és a kukoricaföldek műtrágyázása is. a hét végén meggyorsult és a befejezéshez közeledik a zalai hegyhátakon a nagyüzemi szőlők metszése. a megye 13 gyümölcs-termelő gazdaságát magába foglaló zalakerti termelési rendszerben, rügyfakadásig mindenütt végeznek a gyümölcsfák korona alakításával. ezt a munkát több korszerű, ugynevezett síkfalmetsző gép segíti. /mti/

14.54/gw
1500

- 42 -

bb.36. felhasználható: 19.00 órától!

farsangi vigasságok

ö/sam/cser/lász/blb/kal/os/pá/gw

1981. február 21.

tetőpontjához érkezett a farsangi évad. szombaton, békéscsabán a csaba szálló termeiben hetedik alkalommal tartották meg a szlovákok hagyományos nemzetiségi mulatságát, amelynek részleteit a breznói és tótkomlói fuvószenekar szórakoztatta. sopronban a lövőr szállóban nemzetközi idegenforgalmi bált rendeztek, amelynek külföldi résztvevői elsősorban ausztriából érkeztek. az ötödször megrendezett bálon a kapuvári hánsági néptánc együttes magyar és német néptáncokat mutatott be. a hagyományos bunyevác asszonybált, baján az alsóvárosi népfőnt-körben tartották meg. a zártkörű mulatság férfi zenészei is női ruhában húzták a talpalávalót, leginkább a kólót. bonyhádon rendezték meg a völgy-ségben élő, bukovinai származású székelyek hagyományos páva-báliját amelyen az izményi székely népi együttes adott színes műsort.

ritka belépődíjat kértek a szórakozni vágyóktól a nyiregyházi szamuely tiber úttörőházban a farsangi rongyosbálon. mivel a program társrendezője a méh vállalat volt, a vendégek csak két kiló tisztára mosott rongy átadása ellenében válthatták meg belépőjegyeiket. a vidám, tréfás műsor, a díjcsó és a jelmezverseny sikerét az a több mázsa hulladékrony bizonyítja, amelyet a pénztárzárás után szállítottak el a helyszínről. /mti/

- . -

bb.37. Lottónyeremények

k/gw ká

1981. február 21.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a 8. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt.

a lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 148 fogadónak volt, nyereményük egyenként: 55.532.- ft

3 találatos szelvénye 7.468 fogadónak volt, nyereményük egyenként: 550.- ft

2 találatos szelvények száma: 202.490 db. ezekre egyenként: 25.- ft-ot fizetnek. /mti/

15.05/gw

- 43 -

1515

bb. 38. nehéz, de eredményes esztendőt zártak - számvetés a mezőgazdasági nagyüzemekben

ö/ber/köv/feh/os/s/rj ká

1981. február 21.

szombaton újabb mezőgazdasági nagyüzemekben tartották meg az 1980-as esztendő eredményeit summázó zárszámadó közgyűléseket. Komárom megyében a vértesszöllősi józserencsét termelőszövetkezet közgyűlésével be is fejeződtek a termelőszövetkezeti zárszámadások. a már összesített gyorsmérleg szerint a megye 31 közös gazdasága ismét eredményes esztendőt zárt. a termelési érték több mint 20 százalékkal nőtt az előző esztendőhöz képest, a nyereség pedig csaknem 50 százalékkal lett magasabb. szanált tsz immár negyedik esztendeje nincs a megyében. a tagok átlagkeresete 7 százalékkal emelkedett. ez elsősorban annak köszönhető, hogy a kalászosok és a kukorica rekordtermést hozott, de jelentősen fejlődött a sertés- és baromfi értékesítés is. a termelőszövetkezetek az előző évinél például 37 százalékkal több pecsenyecsirkét adtak piacra. Komárom megye termelőszövetkezetei a jövőben is - adottságaiknak megfelelően - elsősorban az állattenyésztést fejlesztik. az eddigieknél is nagyobb figyelmet fordítanak a melléküzemek tevékenységének bővítésére; elsősorban saját termékeik feldolgozását szorgalmazzák.

a hevesi rákóczi termelőszövetkezet is szombaton rendezte a zárszámadó közgyűlést. mint azon elhangzott: 1980-ban 20 millió forinttal növekedett a közös vagyon és 29 millió forint nyereséggel zárták az esztendőt. 1980-ban több mint ezer hektáron termelt a közös gazdaság zöldséget; növénytermelésük árbevételének mintegy 60 százaléka ebből az ágazatból származott. 600 hektárról szedték fel a z európai hírnévnek örvendő, jóízű hevesi dinnyét, 300 hektárnyi paradicsomültetvényükről pedig 10 ezer tonna termést takarítottak be.

a kilenc bakonyi település több mint 9000 hektáros területén gazdálkodó zirci termelőszövetkezet az elmúlt 5 esztendő legeredményesebb évét zárta: 375 millió forintos termelési érték mellett 63 millió forint nyereséget ért el. a sikert elsősorban annak könyvelik el, hogy a nagyüzem termelési szerkezete jól alkalmazkodott a földrajzi-éghajlati adottságokhoz, s bátran alkalmazták a gyakorlatban a tudomány legújabb eredményeit. ez utóbbit igazolja, hogy a bakonyi fennsíkjai tavaly 1300 hektáron átlagosan 51 mázsa búzatermést értek el. a bakonyi táj klimatikus viszonyai mellett sikeres volt a burgonya fajtanemesítés és a vetőgumó előállítás is. a keszthelyi agrártudományi egyetemmel közösen folytatott kísérletek során újabb burgonyafajta-jelölteket szaporítottak el.

/folyt.köv./

15.55 rj

-44-

1630

bb. 38. / nehéz , de eredményes... 1. folyt./rj

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium 1981-től engedélyezte a szövetkezetnek a fajtanemesítő és fenntartó telep létrehozását. az idén négy új fajtajelöltet jelentettek be elismerésre. /mti/

-.-

bb. 3.. országos döntő a vegyipari szocialista brigádok vetélkedőjében

i/os/rj ká

1981. február 21.

szombaton a taurus gumiipari vállalat művelődési házában tartották meg a vegyipari szocialista brigádok vetélkedőjének országos döntőjét. a komplex szellemi vetélkedőn - amelyet a vegyipari dolgozók szakszervezete a múlt évben hirdetett meg - csaknem 3000 brigád csapatai vettek részt. az iparági elődöntők legjobbjai, 12 szocialista brigád négyfős csapata vitta a döntőt, összemérve ismereteit a vállalati gazdálkodás, a szakszervezeti mozgalom, a művészetek, a sport témakörében. az első helyezést a tiszai vegyi kombinát semmelweis szocialista brigádja, a második helyezést a péti nitrogén művek mező imre szocialista brigádja szerezte meg. harmadik helyezést a prometheus tüzeléstechnikai vállalat kandó kálmán szocialista brigádja a nyertesek pénzjutalomban részesültek. /mti/

bb. 40. megtakarított milliók - végetért a téli vásár

ö/os/rj ál

1981. február 21.

szombaton véget ért a téli vásár. a 30-40 százalékos árleszállításba bevont áruk jelentős része gazdára talált.

a centrum 24 áruháza az elmúlt két hét alatt 150 millió forintos forgalmat bonyolított le, a vevők az engedmény által csaknem 100 millió forintot takarítottak meg. a téli áruk - melyekből az idén a tavalyinál 20 százalékkal többet kínáltak olcsóbban - 90 százaléka elfogyott. legtöbben a konfekciótermékeket vásárolták, a női, férfi és gyermek téli kabátokból, műszőrme bundákból például 25 ezer talált gazdára, de elkelt 22 ezer pár női és 20 ezer pár gyermekcsizma is. sokan vásárolták az olcsó flanel ruhákat, a pamut-méterárukat és a téli fehérneműket, köntöseket is. különlegesen jól sikerült a vásár a corvin áruházban, ahol a tavalyinál 30 százalékkal nagyobb forgalmat értek el, a 45 millió forint értékű árualapból 35 millió forint értékűt eladtak. nagy keletje volt az olcsó ágyneműnek, valamint a konfekció kabátoknak ruháknak, melyekből lényegében csak a kis számok maradtak raktáron.

/folyt.köv./

17.30 rj

-45-

1800

bb. 40. / megtakarított milliók... 1. folyt./rj

az áruház-trió - a verseny, a csillag és a luxus- valamint a textilház és a bambi gyermekisáruház vásárlói 12 millió forintot takarítottak meg. az átlag 38 százalékos ár- engedménnyel árusított cikkekből a tavalyinak csaknem a kétszerese kelt el, a konfekción kívül nagy forgalmat értek el a cipőosztályok is.

az aranypók 56 fővárosi üzletében a vásári áruk 70 százaléka elfogyott. a tavalyinál csaknem 50 százalékkal nagyobb készletből legelőször a női fehérneműk találtak vevőkre, kevésbé keresték viszont a téli bőr- és műbőr kesztyűket, a kötött sapkákat.

a szivárvány áruházakban a legnagyobb kereslete a cipőknek és a csizmáknak volt, de csaknem teljesen elfogytak a téli kabátok, szövet ruhák, meleg férfi ingek, alsók is. a vásárlók megtakarítása mintegy 9 millió forint, melyhez jelentősen hozzájárult a sugár üzletközpont gyermekruha-szaküzletének nagy forgalma.

a budapesti skála a tavalyinál 25 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolított le a téli vásár ideje alatt. a vásárlóknak nyújtott árengedmény 10 millió forint volt, melyet elsősorban az öltakarirozták meg, akik férfi öltönyt, gyermekruhát, női ruhát és cipőt vásároltak. a konfekció osztály forgalma, ahol nem ritkán egy-egy egész család felöltözött, három millió forinttal haladta meg a tavalyit. a skála-coop vidéki áruházainak téli vásári forgalma több mint 400 millió forint volt. /mti/

-.-

bb. 41. magyar film az oscar díjra esélyes alkotások között

t/-r/rj ál

1981. február 21.

szabó istván: bizalom című filmjét az egyesült államok filmművészeti akadémiaja a közé az öt alkotás közé választotta, amelyek az 1980-as év legjobb külföldi filmjét illető oscar díjra esélyesek. az akadémia - amelynek a világ minden részéről neves filmszakemberek a tagjai, - 26 ország filmjéből választotta ki az öt művet, amelyek közül újabb szavazás útján kerül ki az oscar díjas. a korábbi években négy magyar produkció: a macskajáték, a magyarok, a pál utcai fiúk és a szerelem jutott be az ötös döntőbe. /mti/

-.-

18.10 rj

-46-

18.15
o

bb. 42. időjárásjelentés

rj ál

1981. február 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. február 21-én szombaton este :

enyhébb idő, esővel

vasárnap estig erősen felhős vagy borult idő várható, dél felől egyre többfelé esővel. a délkeleti, déli szél megélénkül, időnként megerősödik. a hőmérséklet vasárnap kora délután plusz három, plusz nyolc fok körül lesz. /mti/

-.-

bb. bb. 43. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke szombaton 14.00 órától zárásig

rj ál

1981. február 21.

- 35. tavaszi készülődés
- 36. farsangi vigasságok
- 37. Lottónyeremények
- 38. számvetés a mezőgazdasági nagyüzemekben
- 39. országos döntő a szocialista brigádok vetélkedőjében
- 40. megtakarított milliók - végetért a téli vásár
- 41. magyar film az oscar díjra esélyes alkotások között
- 42. időjárásjelentés
- 43. hírjegyzék

/mti/

-.-

- v e g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: prukner pál, kálmán sándor, ágoston lászló

20.00 rj

-47-

20.20